

PROFESORUL UNIVERSITAR EUGEN MALOMAN: OMAGIU LA 85 ANI

În primăvara anului 2013, la 1 martie, profesorul universitar Eugen Maloman a împlinit frumoasa vârstă de 85 ani, o vârstă care înseamnă înțelepciune, realizări fructuoase, recunoașterea meritelor și mari năzuințe.

Eugen Maloman este una dintre personalitățile notorii ale Țării. Dumnealui s-a remarcat prin muncă asiduă și competența, cultură înaltă și viziune, continuitate și verticalitate. A traversat perioada tragică a istoriei neamului, destinul fiindu-i contorsionat dramatic de condițiile sociale, când oamenii erau obsedați mereu de pierderea identității și a libertății.

Maestru al artei operatorii și creator de Școala chirurgicală s-a născut în 1928, la Chișinău, în familia lui Nichita și a Elenei Maloman. După moartea soțului, în 1939, când feciorul a împlinit abia 11 ani, mama a făcut tot posibilul pentru ca unicul copil să-și continue studiile.

Tânărul Eugen Maloman, pe parcursul anilor 1934-1945, a fost elev la școala primară de băieți nr. 2, la Liceului Militar „Regele Ferdinand I” la Chișinău, apoi la Liceul Militar din Craiova. În 1946 este înmatriculat la facultatea Medicina Generală a Institutului de Medicină din Chișinău, care a absolvit-o cu eminentă în 1951.

Carierea de medic și-o începe la Puhăceni; peste trei ani devine medic-șef al raionului Bulboacă. În perioada 1957-1960 face doctorantura în Clinica de Chirurgie Spitalicească, condusă de profesorul P.V. Râjov. În 1962 susține teza de doctor în medicină. Ulterior, doctorul Eugen Maloman a avansat de la asistent la Institutul de Medicină din Chișinău la conferențiar și apoi, în 1967, a fost numit șef catedră Chirurgie, facultatea Stomatologie și Igiena Sanitară.

În perioada de formare profesională a fost susținut de celebru manager al sănătății Nicolae Testemițanu, care a promovat nouă generația de medici autohtoni: V. Anestiadi, C. Țâbârnă, P. Bâtcă, D. Gherman, Gh. Paladi. Teza de doctor habilitat a profesorului Maloman, intitulată “Posibilitățile de ameliorare a rezultatelor tratamentului peritonitei difuze”, sintetizează experiența de tratament chirurgical a 615 bolnavi cu peritonită acută supurativă și investigațiile științifice efectuate la acești pacienți.

După susținerea tezei de doctor habilitat în medicină, i se conferă titlul de profesor universitar, în 1982. În același an, având autoritate vastă în comunitatea medicală, a fost desemnat în postură de Chirurg principal al Ministerului Sănătății. Din 1986 a fost desemnat șef catedră Chirurgie, a Facultății de Perfecționare a Medicilor și Chirurgul de frunte al Ministerului Sănătății. În această perioadă procesul curativ și didactic a cunoscut o continuă dezvoltare, implementându-se metode contemporane de tratament și de management chirurgical. Grație profesorului Maloman, în clinică au fost introduse multe realizări ale științei medicale și ale experienței avansate, precum: metoda optimă de tratament al peritonitelor generalizate, rezecția gastrică Billroth I în modificarea K. Nakayama, operațiile organo-menajante pentru ulcerul gastroduodenal; au fost diversificate intervențiile în chirurgia biliopancreatică.

Din momentul numirii în postul de Chirurg principal al Ministerului Sănătății, profesorul E. Maloman a desfășurat o activitate prodigioasă cu: șefii secțiilor Chirurgie, chirurgii specialiști și clinicile chirurgicale, obținând în 3 ani o ameliorare substanțială a rezultatelor asistenței chirurgicale programate și de urgență, indicii statistici republicani ridicându-se la un nivel superior celor din fosta URSS. Fiind vicepreședinte al Societății Republicane de Chirurgie, a impulsionat implementarea inovațiilor din chirurgia autohtonă și din cea mondială. A promovat relațiile de colaborare cu chirurgii din România, organizând împreună cu academieeanul Gh. Ghidirim Asociația Chirurgilor din Moldova și Secția Republicană a Asociației Medicale Balcanice. În anii 1993-1999 a fost președinte al Consiliului științific de atestare a tezelor de doctor în medicină. La propunerea și la insistența profesorului Eugen Maloman, rectoratul universității și Ministrul Sănătății au înființat, în 1991, rezidențiatul chirurgical ca formă principală de specializare primară. Remarcabilă este munca științifică a savantului Eugen Maloman. În funcția de președinte al Consiliului științific specializat, a organizat desfășurarea eficientă a activității acestuia, promovând în anii 1993-1998 susținerea a 46 de teze de doctor și de doctor habilitat în medicină; sub egida sa nemijlocită au fost susținute două teze de doctor habilitat și opt de doctor în medicină. A publicat circa 220 de lucrări științifice, inclusiv monografii, manuale și elaborări metodice. Profesorul Eugen Maloman este membrul al Academia de Științe din New York și al Societății Române de Chirurgie. În repetate rânduri, Eugen Maloman a reprezentat știința medicală din republică la diverse simpozioane și reuniuni

internaționale. Multe generații de studenți i-au ascultat cu interes prelegerile, recunoscându-i calitatea de mentor, tot așa cum mulți tineri pedagogi și savanți i-au prețuit deosebitele calități de organizator al procesului de învățământ și de investigare științifică. Astăzi, în calitate de profesor-consultant, ca și în perioada în care deținea responsabilă funcție de șef catedră, contribuie la aplicarea metodelor avansate de instruire în cadrul educației medicale continue a medicilor-chirurghi.

Profesorul universitar Eugen Maloman, doctor habilitat în medicină, Om Emerit, Chirurg de frunte al Republicii Moldova (1982-2006) se înscrie în pleiada de personalități notorii drept un chirurg iscusit, pedagog talentat, savant neobosit și un om de o aleasă erudiție. Drept confirmare a vocației de cercetător, i s-a conferit titlul de Om Emerit în știință, iar în 1998 pentru activitate metodico-științifică intensă și contribuție substanțială la pregătirea specialiștilor de înaltă calificare i se conferă Ordinul Gloria Muncii. În semn de înaltă prețuire a meritelor deosebite în dezvoltarea ocrotirii sănătății, în 2012 profesorul Eugen Maloman a fost decorat cu Ordinul Republicii. Îi dorim profesorului Eugen Maloman sănătate și mulți ani fericiți alături de cei dragi sufletului.

dr. conf. **Sergiu Ungureanu**